NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Katowicach

LKA – 4101-037-01/2014
P/14/119

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Katowicach
ul. Powstańców 29, 40-039 Katowice
T +48 32 784 42 00, F +48 32 784 42 30
lka@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli

P/14/119 – Działania administracji publicznej na rzecz ochrony praw mniejszości romskiej w Polsce.

Jednostka przeprowadzająca kontrolę

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Katowicach

Kontroler

Marian Dłucik, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 92398 z dnia 31 października 2014 r.

(dowód: akta kontroli str. 1-2)

Jednostka kontrolowana

Śląski Urząd Wojewódzki w Katowicach[1], ul. Jagiellońska 25, 40-032 Katowice.

Kierownik jednostki kontrolowanej

Piotr Litwa, Wojewoda Śląski[2].

(dowód: akta kontroli str. 3)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonej nieprawidlowości[3], realizację przez *Wojewodę* ustawowych zadań na rzecz praw i potrzeb mniejszości romskiej zamieszkałej na terenie województwa śląskiego, ze szczególnym uwzględnieniem realizacji rządowego *Programu na rzecz społeczności romskiej w Polsce*[4], ustanowionego na lata 2004-2013 i zadań finansowanych w 2014 r. ze środków rezerwy celowej.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Powyższa ocena wynika z przedstawionych poniżej ocen cząstkowych:

- pozytywnej oceny realizacji przez *Wojewodę* zadań wynikających z art. 22 ustawy z dnia 6 stycznia 2005 r. o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym[5],
- pozytywnej, mimo stwierdzonych nieprawidłowości oceny realizacji na terenie województwa śląskiego zadań wynikających z *Programu* finansowanych w 2014 r. ze środków rezerwy celowej.

Stwierdzona nieprawidłowość polegała na zwłoce w przeprowadzeniu w 2014 r. pierwszego z konkursów mających na celu wyłonienie organizacji, które za środki z dotacji realizować miały zadania publiczne ukierunkowane na edukację członków romskiej mniejszości etnicznej oraz w zawarciu z nimi stosownych umów.

[1] Zwany dalej *Urzędem*.
[2] Zwany dalej *Wojewodą*.
[3] Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.
[4] Wieloletni program rządowy na lata 2004-2013, ustanowiony uchwałą Rady Ministrów Nr 209/2003 z dnia 19 sierpnia 2003 r., zwany dalej *Programem*.
[5] Dz. U. Nr 17, poz. 141 ze zm., zwaną dalej *ustawą o m.n.e.*

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Stopień realizacji przez Wojewodę zadań wynikających z art.22 ustawy o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym.

Opis stanu faktycznego

1.1. Działania Wojewody w zakresie określonym ustawą o m.n.e.

W 2011 r. mniejszość romska – wg danych przeprowadzonego w tym roku *Narodowego spisu powszechnego ludności i mieszkań* - liczyła w województwie śląskim 1 733 osób i stanowiła 0,04% ludności. Według danych z poprzedniego, przeprowadzonego w 2002 r. *Narodowego spisu powszechnego*, liczba obywateli deklarujących przynależności do tej mniejszości wynosiła 1 189 osób, co stanowiło 0,02% ludności województwa. Według wyjaśnień pracowników Urzędu, odnotowany przyrost[6] wynikał nie tylko ze wzrostu populacji mniejszości romskiej, ale również ze wzrostu świadomości obywatelskiej Romów i braku obaw do ujawniania swojej przynależności do tej mnieszości etnicznej.

Zgodnie z art. 22 ust. 3 *ustawy o m.n.e.*, *Wojewoda* ustanowił w 2012 r. pełnomocnika ds. mniejszości narodowych i etnicznych[7] oraz określił zakres jego zadań, w tym w szczególności: podejmowanie działań na rzecz respektowania praw mniejszości oraz przeciwdziałanie naruszaniu tych praw i dyskryminacji osób należących do mniejszości, podejmowanie działań na rzecz rozwiązywania problemów mniejszości oraz wspieranie pozarządowych organizacji realizujących zadania na rzecz mniejszości narodowych i etnicznych.

(dowód: akta kontroli, str. 4-5)

W badanym okresie zasadnicza część działań *Wojewody* i *Pełnomocnika*, dotyczących rozwiązywania problemów mniejszości romskiej, mieściła się w zadaniach określonych w *Programie*.

(dowód: akta kontroli, str. 6-13)

1.2. Działania *Pełnomocnika* na rzecz mniejszości romskiej

Pełnomocnik nie sporządzał na potrzeby Wojewody odrębnych sprawozdań ze swojej działalności. Jego aktywność była jednakże dokumentowana w sporządzanych protokołach, notatkach oraz informacjach z konkretnych spotkań i działań przez niego inicjowanych. Na podstawie tych dokumentów stwierdzono, że z inicjatywy *Pełnomocnika* podejmowane były na rzecz mniejszości romskiej następujące przedsięwzięcia:

- w zakresie bezpieczeństwa i przeciwdziałania dyskryminacji oraz naruszania praw mniejszości romskiej:
  - konferencja szkoleniowa *Wiedza dla integracji i bezpieczeństwa,* zorganizowana w grudniu 2013 r. we współpracy z Pełnomocnikiem Komendanta Wojewódzkiego Policji ds. Ochrony Praw Człowieka, z udziałem przedstawicieli społeczności romskiej z Zabrza i Siemianowic Śląskich;
  - spotkania o charakterze warsztatowym – wizyty studyjne dla uczestników *Programu* oraz innych zainteresowanych instytucji i organizacji[8], podczas których wymieniano doświadczenia, przedstawiano dobre praktyki;

[6] Wzrost o 45,75%.
[7] Pełnomocnictwo BDI.0030.3.5.2012 z dnia 26.06.2012 r. i Pełnomocnictwo BDI.0030.3.2014 z dnia 19.03.2014 r., zwanego dalej *Pełnomocnikiem*
[8] W 2013 r. takie spotkania odbyły się w Żywcu, Tarnowskich Górach, Zabrzu i w Bytomiu, a uczestniczyli w nich m.in. przedstawiciele Śląskiego Kuratorium Oświaty oraz Śląskiej Komendy Wojewódzkiej Policji.

- utrzymywanie stałych kontaktów z Komendą Wojewódzką Policji[9], gminami, na terenie których zamieszkuje społeczność romska, szczególnie w przypadkach występowania zagrożeń i konfliktów;

(dowód: akta kontroli, str. 14- 99)

- w zakresie działań na rzecz rozwiązywania problemów mniejszości romskiej:
  - organizowanie w 2012 r. i w 2013 r. spotkań z przedstawicielami mniejszości narodowych, w tym mniejszości romskiej, w celu zapoznania się z ich bieżącymi problemami;
  - konferencja szkoleniowa zorganizowana w czerwcu 2012 r. dla uczestników *Programu*, na którą zaproszono również przedstawicieli gmin i środowisk mniejszości romskiej, na terenie których dotychczas nie realizowano Programu;
  - spotkania robocze dotyczące sytuacji i problemów społeczności romskiej w Zabrzu, z udziałem przedstawicieli tej społeczności z terenu miasta;
  - wspieranie inicjatyw mających na celu poprawę sytuacji bytowej Romów[10];

(dowód: akta kontroli, str. 100-124)

- w zakresie ochrony tożsamości kulturowej i etnicznej mniejszości romskiej;
  - w 2014 r. zorganizowano konferencję historyczno- edukacyjną p.n. *Pamięć i tożsamość – 70 rocznica zagłady Romów*, której celem było m.in. upowszechnienie wiedzy o tragedii i męczeństwie narodu romskiego w czasie II wojny światowej, ze szczególnym uwzględnieniem ofiar niemieckiego obozu zagłady KL Auschwitz;

(dowód: akta kontroli, str. 125-126)

- w zakresie integracji społecznej Romów, w tym przełamania stereotypów i poprawy wizerunku społeczności romskiej:
  - w 2014 r. nawiązano współpracę z Fundacją Integracji Społecznej PROM z Wrocławia, która zapoznała uczestnikow ww. konferencji z kampanią społeczną *Jedni z wielu*;
  - *Pełnomocnik* uczestniczył w projekcie *Wiedza źródłem tolerancji* realizowanym przez Powiatowy Urząd Pracy w Zabrzu.

(dowód: akta kontroli, str. 127-139)

Ponadto *Pełnomocnik* organizował:

- spotkania z pracownikami Śląskiego Urzędu Marszałkowskiego na temat uwzględnienia w Regionalnym Programie Operacyjnym dla nowej perspektywy czasowej 2014-2020 zapisów definiujących Romów jako jedną z grup docelowych europejskich środków pomocowych;
- szkolenia dla środowisk romskich, na temat realizacji projektów na rzecz społeczności romskiej w ramach PO KL Poddziałanie 1.3.1.,
- spotkania z przedstawicielami mniejszości romskiej podczas realizowanego przez *Pełnomocnika* monitoringu *Programu*[11].

(dowód: akta kontroli, str. 140-146)

Zadania na rzecz mniejszości narodowych i etnicznych, w tym mniejszości romskiej, realizowane były w *Urzędzie* przez kierownika Oddziału ds. współpracy z instytucjami, mniejszościami narodowymi i repatriacji oraz pracownika tego oddziału zatrudnionego na stanowisku ds. Programu na rzecz społeczności

[9] Zwaną dalej *KWP*

[10] Np. projektu budowy mieszakań dla Romów w Szczekocinach.

[11] W Stowarzyszeniu *Szansa dla Romów* w Chorzowie, podczas zajęć w świetlicy integracyjnej w Bytomiu oraz w ramach realizowanego w Zabrzu projektu na rzecz podniesienia edukacji Romów.

romskiej, a określono je w opisach stanowisk i zakresach obowiązków tych pracowników.

(dowód: akta kontroli, str. 147-165)

1.3. Informowanie *MAiC* o działaniach Wojewody na rzecz mniejszości romskiej

Informacje o realizacji zadań wynikających z *ustawy o m.n.e.* były sporządzane na żądanie Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji[12].

W 2012 r., na prośbę *MAiC, Wojewoda* przygotował informację na temat sytuacji i problemów mniejszości narodowych i etnicznych zamieszkujących województwo śląskie, przy czym dotyczyła ona w znacznej części społeczności romskiej. Jej wyniki przedstawione zostały przez *Wojewodę* podczas wyjazdowego posiedzenia Sejmowej Komisji Mniejszości Narodowych i Etnicznych, które odbyło się w Katowicach.

W 2014 r. zostało sporządzone *Sprawozdanie z pracy pełnomocnika wojewody do spraw mniejszości narodowych i etnicznych w roku 2013*, które obejmowało również tematykę społeczności romskiej. Było ono tematem obrad Komisji Wspólnej Rządu i Mniejszości Narodowych i Etnicznych na posiedzeniu w dniu 12 marca 2014 r.

Na żądanie działającej przy *MAiC,* Rady ds. przeciwdziałania dyskryminacji rasowej, ksenofobii i związanej z nimi nietolerancji, *Pełnomocnik* przygotował i przedstawił na posiedzeniu w dniu 27 czerwca 2014 r. *Informację dotyczącą szczególnie istotnych incydentów związanych z mową nienawiści, ewentualnych niepokojących tendencjach, planowanych wydarzeniach wysokiego ryzyka oraz propozycjach rozwiązań – na terenie województwa śląskiego.*

Ponadto *Pełnomocnik*, po zakończeniu roku budżetowego, w badanym okresie sporządzał i przedkładał do Departamentu Wyznań Religijnych oraz Mniejszości Narodowych i Etnicznych *MAiC*, sprawozdania z realizacji *Programu.* W sprawozdaniach tych określono m.in.: wysokość wykorzystanych środków, środki zwrócone do budżetu, liczbę uczestniczących podmiotów, liczbę zrealizowanych zadań oraz dane dotyczące poszczególnych rodzajów zrealizowanych zadań (edukacja, przeciwdziałanie bezrobociu, zdrowie i higiena, sytuacja bytowa). Dane przedstawiane w ww. informacjach i sprawozdaniach, prezentowały całe spektrum działalności Pełnomocnika i były zgodne ze stanem faktycznym.

(dowód: akta kontroli, str. 166-252)

Działalność *Pełnomocnika* nie była odrębnie kontrolowana przez przedstawicieli *MAiC* lub *Wojewodę*, a Ministerstwo nie zgłaszało uwag i nie wnosiło o uzupełnienie sporządzanych przez niego sprawozdań.

(dowód: akta kontroli, str. 253,263)

1.4. Współpraca Wojewody z innymi organami w zakresie ochrony praw i rozwiązywania problemów mniejszości romskiej

Śląskie Kuratorium Oświaty[13] i *KWP* w Katowicach realizowały na terenie województwa śląskiego zadania na rzecz społeczności romskiej, które koordynowane były przez *Wojewodę*. Zasady koordynowania tych działań nie zostały sformułowane w formie odrębnego dokumentu, a Dyrektor Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców[14] wyjaśniła, że: *w praktyce koordynacja ww. działań odbywa się na zasadzie stałej współpracy poszczególnych organów administracji*

[12] Zwanego dalej MAiC lub Ministerstwem
[13] Zwanym dalej *Kuratorium.*
[14] Zwany dalej *WSOiC.*

oraz wymiany doświadczeń, a dotyczy to przede wszystkim Kuratorium Oświaty oraz Policji.

(dowod: akta kontroli, str. 253,263)

Podczas realizacji zadań na rzecz społeczności romskiej *Wojewoda* współdziałał z jednostkami samorządu terytorialnego. Przykładem tego były m.in. organizowane spotkania ze społecznością romską, podczas których omawiano sprawy bezpieczeństwa Romów (Zabrze, Siemianowice) oraz szkolenia dla pracowników jednostek samorządu terytorialnego związane z *Programem*. We współpracy z gminą Szczekociny powstał projekt poprawy sytuacji mieszkaniowej zamieszkujących ją Romów, którego pierwszy etap został zrealizowany w 2013 r.

(dowod: akta kontroli, str. 266, 335-338)

W sprawach mniejszości romskiej, *Pełnomocnik* na bieżąco współpracował z *Kuratorium*, a jego przedstawiciele brali udział w wizytach studyjnych przeprowadzanych u uczestników *Programu*, podczas których zwracano szczególną uwagę na realizowane zadania edukacyjne. Na prośbę *Pełnomocnika*, na stronach internetowych *Kuratorium* ogłaszano informacje o konkursach dotyczących stypendiów motywacyjnych Ministra Administracji i Cyfryzacji dla uczniów pochodzenia romskiego uczących się w szkołach ponadgimnazjalnych. Przesyłano je również do zainteresowanych szkół. Z inicjatywy *Kuratorium* w grudniu 2012 r. zorganizowano konferencję *Dzieci wielojęzyczne i wielokulturowe w polskim systemie edukacji*, na której omawiano problemy edukacyjne w różnych kulturach, w tym szczególnie z obszaru kultury romskiej.

(dowód: akta kontroli, str. 339-351)

W badanym okresie *Wojewoda* nie dokonywał oceny funkcjonowania systemu koordynacji działań organow administracji rządowej, realizujących zadania na rzecz mniejszości romskiej, gdyż - jak wyjaśniła Dyrektor *WSOiC - nie ma formalnego systemu koordynowania działań organów administracji rządowej realizujących zadania na rzecz mniejszości romskiej.*

Pełnomocnik współpracował z Pełnomocnikiem Komendanta Wojewódzkiego Policji do spraw Ochrony Praw Człowieka, który brał udział we wszystkich organizowanych przez *Urząd* spotkaniach z uczestnikami *Programu*. Współpraca ta polegała głównie na podejmowaniu działań mających na celu zwalczanie ksenofobii i rasizmu. Zagadnienia dotyczące bezpieczeństwa społeczności romskiej, ewentualnych jej zagrożeniach i podejmowanych w takich przypadkach działaniach Policji, omawiane były poczas licznych spotkań środowisk romskich z przedstawicielami samorządów, Policji i *Pełnomocnika*.

(dowód: akta kontroli, str. 268)

Wojewoda dysponował wiedzą o odnotowanych w badanym okresie przypadkach naruszania praw mniejszości romskiej oraz podejmował w takich przypadkach działania. I tak:

- w 2012 r. do Urzędu wpłynęła informacja, że na terenie obiektów użyteczności publicznej w Żywcu pojawiły się ulotki o treściach rasistowskich. Wojewoda wystąpił do Burmistrza Miasta Żywiec z prośbą o wyjaśnienie zaistaniałej sytuacji. Po zbadaniu sprawy, informacje te nie potwierdziły się.

  (dowód: akta kontroli, str. 36-39)

- w czerwcu 2013 r. podczas odbywającej się w Siemianowicach Śląskich imprezy plenerowej *Piknik romski*, osoby występujące w strojach kibiców Ruchu Chorzów zakłóciły spokój uczestników imprezy, stwarzając atmosferę zagrożenia bezpieczeństwa obecnych tam Romów. W związku z tym,

Wojewoda skierował do Śląskiego Komendanta Wojewódzkiego Policji, Prezydenta Miasta Siemianowice Śląskie, Prokuratury Rejonowej w Siemianowicach Śląskich oraz do Zarządu Klubu Sportowego Ruch Chorzów SA wystąpienia interwencyjne w tej sprawie.

(dowód: akta kontroli, str. 40-67)

- we wrześniu 2013 r. *Wojewoda* wystąpił do Śląskiego Komendanta Wojewódzkiego Policji oraz Prezydenta Miasta Zabrze w sprawie napaści na powracające ze szkoły dzieci romskie i ich opiekunów. Na spotkaniu przedstawicieli Policji i przedstawicieli Urzędu Miasta ze społecznością romską Zabrza, podjęto decyzję o zorganizowaniu wzmożonych patroli zagrożonych miejsc.

  (dowód: akta kontroli, str. 68-76)

- w grudniu 2013 r. na forach internetowych pojawiła się informacja o organizowanym przez Narodowe Odrodzenie Polski zgromadzeniu w Zabrzu, pod hasłem *Nie! Dla romskiej przestępczości*. Uprzedzając to zdarzenie, *Wojewoda* wystąpił do Śląskiego Komendanta Wojewódzkiego Policji i Prezydenta Miasta Zabrze o zainteresowanie się tą sytuacją w kontekście zapewnienia bezpieczeństwa społeczności romskiej Zabrza i województwa śląskiego. *Pełnomocnik* zainicjował także spotkanie służb miejskich ze społecznością romską na temat stanu bezpieczeństwa Romow w Zabrzu w związku z planowanym zgromadzeniem. W efekcie podjętych działań, zapewniono społeczności romskiej bezpieczeństwo w czasie przed i w trakcie zgromadzenia, poprzez specjalne zabezpieczenie zorganizowane przez Policję i straż miejską, a miasto zainstalowało monitoring w okolicy zamieszkałej przez społeczność romską.

  (dowód: akta kontroli, str. 77-82)

- w lutym 2014 r. *Wojewoda* wystąpił do Prezydenta Miasta Siemianowice Śląskie i Śląskiego Komendanta Wojewódzkiego Policji w związku z otrzymaną informacją dotyczącą napaści na Romów w tym mieście. W udzielonych odpowiedziach poinformowano *Wojewodę* o podjętych działaniach w tym zakresie oraz przekazano ocenę sytuacji mniejszości romskiej w Siemianowicah Śląskich.

  (dowód: akta kontroli, str. 83-91, 274-279)

Dyrektor *WSOiC* wyjaśniła, że: *społeczność romska ma dzięki powyższym działaniom pewność, że sprawy jej bezpieczeństwa są ważne dla władz lokalnych i rządowych, w szczególności dla Wojewody Śląskiego. Zwiększa się świadomość prawna tej społeczności w sprawach związanych z bezpieczeństwem, a z drugiej strony zwiększa się zainteresowanie władz samorządowych oraz organow policji zapewnieniem tego bezpieczeństwa, jak również wiedza tych instytucji na temat społeczności romskiej.*

(dowód: akta kontroli, str. 274,279)

W badanym okresie w budżecie *Wojewody* nie planowano środków na zadania związane z respektowaniem praw mniejszości romskiej.

(dowód: akta kontroli, str. 274,279)

W *Urzędzie* nie określono katalogu potrzeb i oczekiwań mniejszości romskiej. Z uwagi na to, nie wyznaczono priorytetów dla ich zaspokojenie i nie prowadzono analizy związanych z tym kosztów. Odnosząc się do powyższego Dyrektor *WSOiC* wyjaśniła że: *Potrzeby i oczekiwania społeczności romskiej znajdują swoje odzwierciedlenie głównie w Programie na rzecz społeczności romskiej w Polsce,*

a priorytety w tym zakresie corocznie określa Minister Administracji i Cyfryzacji w wytycznych do Programu.

(dowod: akta kontroli, str. 274,279-281)

Wojewoda i *Pełnomocik* współpracowali z ośmioma organizacjami romskimi, działającymi na terenie województwa śląskiego. Współpraca ta polegała głównie na wzajemnym udziale w spotkaniach organizowanych przez *Wojewodę* i organizacje romskie w formie warsztatów i wizyt studyjnych. Wspólne konferencje tematyczne i szkoleniowe kreowały pozytywny wizerunek Romów, kultury romskiej i promowały *Program*. Efektem podejmowanych działań było coraz to większe zainteresowanie gmin i organizacji pozarządowych, działaniami na rzecz społeczności romskiej, co przekładało się na konkretnie realizowane projekty. Świadczy o tym zanotowany w latach 2004-2013 wzrost liczby gmin i organizacji pozarządowych biorących udział w realizacji *Programu*. W 2004 r. zadania *Programu* realizowały cztery gminy, a w 2013 r. w *Programie* uczestniczyło 11 gmin i siedem organizacji pozarządowych.

(dowód: akta kontroli, str.281-283)

W badanym okresie w budżecie *Wojewody* nie określono środków na wspieranie inicjatyw mniejszości romskiej, a w województwie śląskim nie realizowano, innych niż rządowy, programów na rzecz tej społeczności.

(dowód: akta kontroli, str. 283)

W latach 2012-2014 do *Wojewody* nie wpływały skargi i protesty z terenu województwa oraz nie składano wniosków w sprawach związanych z poszanowaniem praw mniejszości romskiej.

Wojewoda nie był objęty przeprowadzoną przez NIK w 2009 r. kontrolą - *Realizacja zadań wynikających z ustawy o mniejszościach narodowych i etnicznych*.

(dowód: akta kontroli, str. 285-286)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

2. Realizacja zadań wynikających z *Programu* ustalonego na lata 2004-2013 oraz finansowanych w 2014 r. z rezerwy celowej.

Opis stanu faktycznego

2.1. Wykorzystanie środków na realizację *Programu* w latach 2004, 2012 i 2013

W 2004 r. na terenie województwa śląskiego cztery gminy realizowały 22 zadania wynikające z *Programu*, a przyznana wówczas na ten cel dla województwa śląskiego dotacja na ich realizację wynosiła 232 571,00 zł. Środki te zostały w 100%[15] wykorzystane.

(dowód: akta kontroli, str. 352-364)

W 2012 r. na terenie województwa śląskiego 10 gmin i trzy organizacje pozarządowe realizowało 94 zadania wynikające z *Programu*. Przyznana w tym roku dla województwa śląskiego dotacja ze środków rezerwy celowej na ten cel wyniosła 898 969,00 zł i została wykorzystana w 94,3%[16]. Niewykorzystane środki[17] zostały zwrócone do budżetu państwa.

(dowód: akta kontroli, str. 365-411)

[15] 232 561,65 zł.
[16] 847 535,96 zł.
[17] 51 433,04 zł.

W roku następnym, zadania[18] wynikające z *Programu* realizowało na terenie województwa śląskiego 11 gmin i 6 organizacji pozarządowych, a przyznana dla województwa śląskiego na ich realizację dotacja wyniosła 1 707 000,00 zł i została wykorzystana w 92%[19]. Niewykorzystane środki[20] zostały zwrócone do budżetu państwa.

(dowód: akta kontroli, str. 412-453)

2.2. Efekty realizacji *Programu* osiągnięte w latach 2004, 2012 i 2013 w poszczególnych obszarach

2.2.1. Obszar *Edukacja*

W obszarze *Edukacja*, w 2004 r. dwie gminy[21] realizowały 14 zadań, na które wykorzystano 160 071,00 zł. Ze środków tych sfinansowano m.in. zatrudnienie w szkołach nauczyciela wspomagającego i asystentów edukacji romskiej, zakupiono podręczniki i pomoce szkolne dla uczniów pochodzenia romskiego, organizowano zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze i pozaszkolne, a także integracyjny wypoczynek letni i zimowy dla tych uczniów.

(dowód: akta kontroli, str. 352,354-361)

Natomiast w 2012 r. 10 gmin i dwa podmioty niezaliczone do sektora finansów publicznych zrealizowało w tym obszarze odpowiednio 58 i 22 zadania, na które wykorzystano z rezerwy celowej 612 960,29 zł. Ze środków tych sfinansowano m.in. organizowane w szkołach integracyjne warsztaty muzyczne, taneczne, plastyczne z udziałem dzieci romskich, zorganizowano i doposażano świetlice integracyjne, opłacono wyżywienie w placówkach przedszkolnych dla dzieci romskich, zapewniono opiekę tym dzieciom podczas zajęć świetlicowych, sfinansowano zajęcia pozalekcyjne rozwijające zainteresowania uczniów romskich i zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, zatrudniono nauczycieli wspomagających naukę i asystentów edukacji romskiej, zakupiono podręczniki i pomoce szkolne dla uczniów pochodzenia romskiego, organizowano zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze i pozaszkolne, a także integracyjny wypoczynek letni i zimowy dla tych uczniów.

(dowód: akta kontroli, str. 365-367,373-411)

W 2013 r. w obszarze *Edukacja*, 11 gmin i sześć podmiotów niezaliczanych do sektora finansów publicznych zrealizowało odpowiednio 55 i 23 zadania, na które wykorzystano z rezerwy celowej 648 221,63 zł. W ramach tego obszaru m.in. w szkołach organizowano integracyjne warsztaty muzyczne, taneczne, plastyczne, internetowe z udziałem dzieci romskich, organizowano i doposażano świetlice integracyjne, opłacano wyżywienie w placówkach przedszkolnych dla dzieci romskich, zapewniono opiekę tym dzieciom podczas zajęć świetlicowych, sfinansowano zajęcia pozalekcyjne rozwijające zainteresowania uczniów romskich i zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, zatrudniono nauczycieli wspomagających naukę i asystentów edukacji romskiej, zakupiono podręczniki i pomoce szkolne dla uczniów pochodzenia romskiego, organizowano zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze i pozaszkolne, a także integracyjny wypoczynek letni i zimowy dla tych uczniów, pomagano studentowi pochodzenia romskiego, dofinansowano ubezpieczenie od nieszczęśliwych wypadków dzieci romskich.

(dowód: akta kontroli, str. 412-453)

Z 345 w roku szkolnym 2012/2013 do 367 w roku szkolnym 2013/2014, tj o 22 wzrosła liczba dzieci romskich objętych obowiązkiem szkolnym. O 29 dzieci wzrosła

[18] 101.
[19] 1 569 716,05 zł.
[20] 137 283,95 zł.
[21] Zawiercie, Zabrze.

również liczba tych dzieci realizujących obowiązek szkolny w tych latach[22]. Zanotowano również wzrost o jeden punkt procentowy frekwencji wśród tych uczniów, z 72,3% do 73,3%, a średnia ocen uczniów romskich nieznacznie poprawiła się z 2,78 do 2,94. W roku szkolnym 2013/2014 odnotowano wzrost o siedmiu w porównaniu z rokiem 2012/2013 uczniów, uczestniczących w zajęciach wyrównawczych. W latach tych uczestniczyło w tego typu zajęciach odpowiednio: 249 i 256 uczniów. Zmalała jednak w tym czasie liczba uczniów romskich uczestniczących w zorganizowanym wypoczynku, z 83 w roku szkolnym 2012/2013 do 40 w kolejnym roku oraz liczba zatrudnionych asystentów romskich, z 11 do dziewięciu. Natomiast liczba zatrudnionych nauczycieli wspomagających wzrosła z 13 (2012/2013) do 22 (2013/2014).

(dowód: akta kontroli, str. 454)

2.2.2. Obszar *Romowie a społeczeństwo obywatelskie*

W 2012 r. w obszarze tym dwie gminy i dwa podmioty niezaliczone do sektora finansów publicznych zrealizowały łącznie pięć zadań, na które wykorzystano 40 768,86 zł. W ramach projektu na rzecz podniesienia integracji społecznej Romów poprzez edukację obywatelską, organizowane były dla tej grupy etnicznej treningi umiejętności społecznych w zakresie: komunikowania społecznego, higieny osobistej, form zachowania się w miejscach publicznych oraz postrzegania i roli stereotypów, uprzedzeń i ich przeciwdziałaniu. Zatrudniono liderów grupy Romów, których zadaniem było utrzymywanie kontaktów bieżących z rodzinami romskimi, łagodzenie konfliktów w grupie i poza nią, opiniowanie spraw problemowych prowadzonych przez instytucje pomocy społecznej. Działania te umożliwiły, pełniejsze uczestnictwo Romów w społeczeństwie obywatelskim.

(dowód: akta kontroli, str. 365-411)

W 2013 r. jedna gmina i dwa podmioty niezaliczone do sektora finansów publicznych zrealizowały odpowiednio dwa i trzy zadania w ramach tego obszaru, na które wykorzystano 45 156,44 zł. Stowarzyszenie Romów w Polsce z siedzibą w Oświęcimiu, zorganizowało Centrum Porad Obywatelskich dla Romów z województwa śląskiego, którego celem działalności było udzielanie bezpłatnych porad prawnych dla członków społeczności romskiej zamieszkującej na terenie województwa. Dofinansowano również działalność bieżącą Stowarzyszenia *Szansa dla Romów* w Chorzowie. Zatrudniono liderów grupy zawierciańskich Romów, których zadaniem było utrzymywanie kontaktów bieżących z rodzinami romskimi, łagodzenie konfliktów w grupie i poza nią, opiniowanie spraw problemowych prowadzonych przez instytucje pomocy społecznej. Działania te umożliwiły, pełniejsze uczestnictwo Romów w społeczeństwie obywatelskim.

(dowod: akta kontroli, str. 412-453)

2.2.3. Obszar *Przeciwdziałanie bezrobociu*

W 2013 r. w obszarze tym dwie gminy i jedna organizacja pozarządowa realizowały odpowiednio dwa i jedno zadanie, na które wykorzystano 37 250,14 zł. Realizowane zadania dotyczyły m.in. zorganizowania kursu kroju i szycia dla ośmiu kobiet romskich, które po jego ukończeniu oprócz dyplomu-certyfikatu otrzymały maszyny do szycia. Dzięki realizacji tego zadania romskie kobiety nabyły praktyczne umiejętności kroju i szycia, co mogło stanowić źródło utrzymania dla ośmiu rodzin romskich.

(dowód: akta kontroli, str. 412-453)

[22] Z 310 do 339 uczniów.

2.2.4. Obszar *Zdrowie i higiena*

W 2013 r. Miasto Zabrze realizowało w tym obszarze trzy zadania, na które wykorzystano 11 200,00 zł. W ramach projektu na rzecz poprawy sytuacji zdrowotnej Romów, na okres 7 miesięcy zatrudniono animatora zdrowotnego, osobę pochodzenia romskiego, który rozeznał sytuację zdrowotną 65 rodzin, nawiązał współpracę z przychodniami zdrowia, monitorował realizację szczepień ochronnych dzieci romskich. Działania te spowodowały wyraźny wzrost zainteresowania społeczności romskiej tematyką zdrowotną. Ponadto, w ramach projektów na rzecz podniesienia integracji społecznej Romów, poprzez edukację zdrowotną i konsultacje z psychologiem organizowane były spotkania Romów ze specjalistami: diabetykiem i psychologiem.

(dowód: akta kontroli, str. 412-453)

2.2.5. Obszar *Sytuacja bytowa*

W 2004 r. za łączną kwotę 24 990,65 zł przeprowadzono remont i zadaptację 21 mieszkań należących do rodzin romskich z Siemianowic Śląskich i z Tarnowskich Gór.

Dowod: akta kontroli, str. 352-364)

W ramach polepszenia sytuacji bytowej i poprawy stanu mieszkaniowego Romów, w 2012 r. gminy: Chorzów, Siemianowice, Tarnowskie Góry, Zabrze, Zawiercie, wyremontowały i zmodernizowały 27 mieszkań, przez co podniesiono standard zajmowanych lokali oraz poprawiono warunki higieniczne i mieszkaniowe rodzin romskich. Na realizację tego zadania wydano 184 864,81 zł ze środków rezerwy celowej.

(dowod: akta kontroli, str. 365-411)

W 2013 r. w ramach polepszenia sytuacji bytowej i poprawy stanu mieszkaniowego Romów, gminy: Chorzów, Tarnowskie Góry, Zabrze, Zawiercie, wyremontowały i zmodernizowały 20 mieszkań, przez co podniesiono standard zajmowanych lokali oraz poprawiono warunki higieniczne i mieszkaniowe rodzin romskich. Natomiast Gmina Szczekociny wybudowała 12 mieszkań socjalnych przeznaczonych dla mniejszości romskiej. Na realizację tych zadań wykorzystano kwotę 801 965,17 zł.

(dowód:akta kontroli, str. 412-453)

Głównym celem *Projektu na rzecz poprawy sytuacji mieszkaniowej Romów w Zabrzu* na rok 2013, była aktywizacja osób pochodzenia romskiego na rzecz zwiększenia poziomu ich samodzielności oraz poprawy sytuacji mieszkaniowej. Zatrudniona na okres 7 miesięcy w charakterze animatora aktywizującego osoba pochodzenia romskiego, rozeznawała sytuację mieszkaniową Romów, ustalała wysokość zadłużenia i motywowała lokatorów do ich bieżącego regulowania, pomagała rodzinom, które nie posiadały własnych mieszkań w staraniach o lokale z zasobów gminy. Z pomocy tej skorzystało 76 rodzin romskich zamieszkałych na terenie Zabrza.

(dowód: akta kontroli, str. 412-453)

2.2.6. Obszar *Kultura i zachowanie romskiej tożsamości etnicznej*

W 2004 r. zadania związane z kulturą i zachowaniem romskiej tożsamości etnicznej realizowały dwie gminy (Tarnowskie Góry, Zabrze). W ramach tych działań wyremontowano dwa lokale przeznaczone na świetlice środowiskowe dla Romów, sfinansowano powstanie romskiego zespołu artystycznego i wspierano działalność takich zespołów, zorganizowano wycieczki do miejsc pamięci i kultu religijnego. Łącznie na ten cel wydano ze środków rezerwy celowej 46 000,00 zł.

(dowód:akta kontroli, str. 352-364)

W 2012 r. w obszarze tym zadania realizowała jedna gmina i dwie organizacje pozarządowe, na które wydano łącznie 8 942,00 zł ze środków rezerwy celowej. Zadania te dotyczyły m.in.: zorganizowania przez Stowarzyszenie Romów w Gliwicach wyjazdu do Państwowego Muzeum KL Auschwitz-Birkenau w ramach międzynarodowych obchodów rocznicy likwidacji *Zigeunerlager*[23], zorganizowania w Szczekocinach *Festiwalu piosenki i kultury romskiej* oraz wyposażenia romskiego zespołu estradowego w tradycyjne stroje, a także pokrycia w Tarnowskich Górach kosztów prenumeraty miesięcznika *Romano Atmo*.

(dowód: akta kontroli, str. 365-411)

W 2013 r. dwie gminy i trzy organizacje pozarządowe realizowały po trzy zadania w tym obszarze. Na ich realizację wydano łącznie 20 318,55 zł, przy czym dotyczyły one: zorganizowania przez Stowarzyszenie Romów w Gliwicach oraz Stowarzyszenie *Szansa dla Romów* w Chorzowie wyjazdów do Państwowego Muzeum KL Auschwitz-Birkenau w ramach międzynarodowych obchodów rocznicy likwidacji *Zigeunerlager*, wyjazdu zawierciańskiej społeczności romskiej na Małopolski Szlak Martyrologii Romów oraz pokrycia w Tarnowskich Górach kosztów prenumeraty miesięcznika *Romano Atmo* i zakupu książek o tematyce romskiej.

(dowod: akta kontroli, str. 412-453)

2.2.7. Obszar *Wiedza o społeczności romskiej*

W 2013 r., w ramach projektu *Ślązacy – Romowie wczoraj i dziś – integracja społeczności romskiej,* Stowarzyszenie *Godność i Praca* Klub Integracji Społecznej w Wojkowicach zorganizowało dla 20 osobowej grupy osób pochodzenia romskiego wyjazd na *Międzynarodowy Tabor Pamięci Romów Żabno-Szczurowa 2013*. Ze środków rezerwy celowej wydano na ten cel 5 604,12 zł**.**

(dowód:akta kontroli, str. 412-453)

W 2014 r., w ramach tego obszaru gmina Zawiercie prowadziła specjalistyczne szkolenia i warsztaty dla pracowników socjalnych, pracujących w środowisku romskim. Na ten cel wydano ze środków rezerwy celowej 1 500,00 zł.

(dowód: akta kontroli, str. 352-364)

2.3. Nakłady na realizację *Programu* w latach 2004, 2012 i 2013 oraz kontynuacja działań na rzecz mniejszości romskiej w 2014 r.

Łącznie na realizację zadań określonych w *Programie romskim w latach 2004-2013* wykorzystano w województwie śląskim ogółem 7 185 521,82 zł, tj. 94,9% środków przekazanych na tego typu działania z rezerwy celowej *MAiC*[24].

Na realizację tego *Programu* w 2004 r. w budżecie *Wojewody* zaplanowano kwotę 232 571,00 zł, z czego wykorzystano 232 561,65 zł tj. prawie 100%. W 2012 r. z zaplanowanych 898 969,00 zł, wykorzystano 847 535,96 zł, tj. 94,3%, zaś w 2013 r. z zaplanowanych 1 707 000,00, wydano 1 569 716,05 zł, tj. 92%.

(dowód: akta kontroli, str. 755-757)

W 2004 r. zrealizowano 22 zadania, a w latach 2012-2013 odpowiednio 94 i 101. Do zadań o najwyższj wartości zrealizowanych w 2004 r. należały zadania edukacyjne, w tym zorganizowane przez gminę Zabrze zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze dla dzieci romskich, na które przeznaczono kwotę 55 000,00 zł z rezerwy celowej.

(dowód: akta kontroli, str. 354,367,414,357-358)

[23] Wyjazd ten miał na celu uświadomienie młodemu pokoleniu Romów własnej tożsamości i odrębności kulturowej i pozwolił przełamać bariery kontaktu międzykulturowego.
[24] 7 575 742,00 zł

Do zadań o najwyższej wartości zrealizowanych w badanym okresie należały zadania związane z budową i remontami mieszkań romskich, na które gmina Zabrze w 2012 r. wydała ze środków rezerwy celowej 60 000,00 zł, a gmina Szczekociny w 2013 r. 565 000,00 zł.

(dowód: akta kontroli, str. 396,428)

2.4. Monitorowanie realizacji *Programu* i jego ewaluacja

Sporządzone przez *Wojewodę* sprawozdania z realizacji *Programu* w 2012 i 2013 r. przekazane zostały do *MAiC* w dniach 28 lutego 2013 r. i 10 marca 2014 r.

(dowod: akta kontroli, str. 599-602)

Realizacja *Programu* nie była objęta audytem wewnętrznym, a pracownicy Wydziału Kontroli[25] *Urzędu*, w latach 2012-2014 nie przeprowadzali kontroli w gminach lub organizacjach pozarządowych w zakresie wykorzystania i rozliczania dotacji udzielonych w ramach realizacji *Programu*.

W złożonych wyjaśnieniach, zastępca Dyrektora *WK* stwierdził, że na rok 2015 planowane jest przeprowadzenie kontroli w zakresie wykorzystania w 2014 r. dotacji na finansowanie zadań z zakresu działań adresowanych do romskiej mniejszości etnicznej, obejmujących działalność świetlicową oraz edukację dzieci i młodzieży.

(dowód: akta kontroli, str. 283,458-460)

Zgodnie z zapisami zawartymi w rozdziale IX *Programu – Monitoring realizacji Programu*, pracownicy *WSOiC* organizowali wyjazdy studyjne do beneficjentów *Programu*, które miały na celu rozeznanie realizacji zadań. W 2012 r. przeprowadzono siedem takich wyjazdów, a w latach 2013 i 2014 odpowiednio dziewięć i dwa.

(dowód: akta kontroli, str. 461-536)

Jak wyjaśniła Dyrektor *WSOiC, Wojewoda* nie dokonywał samodzielnie ewaluacji końcowej Programu, gdyż nie było takiego obowiązku.

(dowód: akta kontroli, str. 283)

Ewaluacja *Programu* została przeprowadzona przez *MAiC*, a Urząd uczestniczył w tym badaniu. Na prośbę *MAiC*, *Wojewoda* przygotował w 2012 r. analizę sytuacji społeczności romskiej na terenie województwa śląskiego oraz przedstawił uwagi i propozycje dotyczące przyszłych działań na rzecz tej społeczności, a ich podstawą były dotychczasowe doświadczenia z realizacji *Programu*. W analizie tej, Wojewoda zwrócił szczególną uwagę na problemy związane z aktywizacją zawodową Romów. Wojewoda wskazał także, potrzebę częstszego dokonywania ewaluacji Programu, co jego zdaniem, mogłoby pomóc administratorom i wykonawcom Programu, dostosować podejmowane działania do bardziej efektywnej realizacji zakładanych celów.

(dowód: akta kontroli, str. 283-284 287-334)

2.5. Konkursy w 2014 r. na realizację zadań na rzecz mniejszości romskiej finansowane z rezerwy celowej

Pierwszą informację o podziale przewidzianej na 2014 r. rezerwy celowej na powierzenie lub wsparcie zadań publicznych *Wojewoda* otrzymał z *MAiC* 10 kwietnia 2014 r. Stwierdzono w niej, że dla województwa śląskiego przyznane zostały środki w wysokości 513 tys. zł oraz, że powinny one zostać wykorzystane na realizację zadań publicznych ukierunkowanych na działania edukacyjne adresowane do romskiej mniejszości etnicznej. Odnoszący się do tej kwoty konkurs został jednak

[25] Zwanego dalej *WK*.

ogłoszony przez *Wojewodę* 12 czerwca 2014 r. tj. ponad dwa miesiące później, a jego wyniki zostały ogłoszone 25 sierpnia 2014 r.[26]

Znacznie sprawniej przeprowadzony został drugi konkurs, który ogłoszony został 27 sierpnia 2014 r. na realizację zadań ukierunkowanych na działania edukacyjne adresowane do romskiej mniejszości etnicznej związany z przyznaniem dla województwa śląskiego na realizację ww. celów dodatkowej kwoty 230 tys. zł. Informacja o jej przyznaniu wpłynęła do *Wojewody* 18 sierpnia 2014 r.[27], a 27 sierpnia 2014 r. ogłoszony został konkurs na realizację ww. zadań. Rozstrzygnięcie konkursu ogłoszone zostało przez *Wojewodę* 30 września 2014 r.[28]

W ogłoszeniach o konkursach określono m.in. rodzaje zadań, podmioty uprawnione do składania ofert, terminy i warunki realizacji zadań, terminy i miejsce składania ofert, wymogi formalne i zasady rozstrzygnięcia konkursu. W skład powołanych przez *Wojewodę* Komisji Konkursowych[29] wchodzili przedstawiciele *Urzędu* oraz osoby reprezentujące organizacje pozarządowe lub podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie[30], z wyłączeniem osób reprezentujących organizacje pozarządowe lub podmioty, biorące udział w konkursie[31].

Do zawarcia umów[32] z podmiotami, których oferty zostały zakwalifikowane do dofinansowania ze środków publicznych doszło jednakże dopiero pomiędzy 31 października a 27 listopada 2014 r., co umożliwiło przekazanie tym podmiotom środków w łącznej wysokości 560,3 tys. zł tj. 75,3% środków jakie otrzymał *Wojewoda* na opisany wyżej cel.

(dowód: akta kontroli, str. 537-603)

Zapytana o przyczyny niepełnego wykorzystania w 2014 r. otrzymanych środków oraz późnego zawarcia umów z uczestnikami konkursów Dyrektor *WSOiC* wyjaśniła: *W 2014 roku w województwie śląskim nie było możliwości pełnego rozdysponowania środków z rezerwy celowej z uwagi na to, że: jeden z oferentów zrezygnował z zawarcia umów na realizację dwóch zadań na kwotę łączną 72 895,00 zł, jeden z oferentów wniósł o zawarcie umowy na kwotę niższą niż przyznana dotacja z uwagi na mniejszą niż wcześniej przewidywaną grupę docelową. Finansowanie zadań pomocowych w tym roku ze środków rezerwy celowej Pomoc na rzecz społeczności romskiej odbywało się w oparciu o art. 18 ust. 2 pkt 6 i 8 ustawy o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym. Procedura ta była wprowadzona po raz pierwszy. W 2014 roku w konkursie mogły wziąć udział wyłącznie organizacje pozarządowe. Zdecydowana większość uczestnikow postępowania konkursowego po raz pierwszy ubiegała się o środki na realizację zadań skierowanych do romskiej mniejszości etnicznej. W efekcie, zaakceptowane do udzielenia dotacji oferty wymagały dostosowania do przyznanej kwoty dotacji, z uwzględnieniem zaleceń Komisji Konkursowej. Zadanie*

---

[26] W dniach 13 i 19 sierpnia 2014 r. *Komisja* spośród 30 ofert złożonych w konkursie ogłoszonym w czerwcu 2014 r. wybrała 18, które uzyskały rekomendację do udzielenia dotacji. Określiła jednocześnie wysokość proponowanej dotacji na kwotę 513 tys. zł.

[27] W dniu 18 sierpnia 2014 r. *MAiC* poinformowało *Wojewodę* o zwiększeniu limitu środków z rezerwy celowej *Pomoc dla społeczności romskiej* dla województwa śląskiego do kwoty 743 tys. zł.

[28] W dniu 24 września 2014 r. spośród 14 ofert złożonych w konkursie ogłoszonym w sierpniu 2014 r. *Komisja* wybrała 12 oraz zaproponowała przyznanie na ich realizację dotacji w łącznej wysokości 123,2 tys. zł.

[29] Zwana dalej *Komisją.*

[30] Dz.U. z 2014 r., poz. 1118 ze zm.

[31] Zarządzeniami Nr 232/14 z dnia 4 sierpnia 2014 r. i 260/14 z dnia 22 września 2014 r., *Wojewoda* powołał Komisję Konkursową do oceny merytorycznej ofert złożonych w ramach otwartego konkursu ofert na finansowanie zadania publicznego w roku 2014 z zakresu działań adresowanych do romskiej mniejszości etnicznej, obejmujących działalność świetlicową oraz edukację dzieci i młodzieży realizowaną w różnych formach. Członkami Komisji byli: *Pełnomocnik*, kierownik Oddziału Współpracy z Instytucjami, Mniejszościami Narodowymi i Repatriacji *WSOiC*, główny specjalista w Zespole Programów Europejskich i Współpracy z Zagranicą *Kuratorium* oraz przedstawiciel Okręgu Śląskiego Polskiego Związku Niewidomych. Załącznikami do zarządzenia były: regulamin Komisji i wzór karty oceny merytorycznej oferty.

[32] Łącznie 28 umów.

to było skomplikowane dla oferentów, którzy np. nie zgadzali się z zaleceniami Komisji lub którzy musieli wielokrotnie w trybie roboczym konsultować się z pracownikami Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców, w celu prawidłowego sporządzenia ofert. Proces dostosowywania ofert trwał w niektórych przypadkach do 5 listopada 2014 r.

(dowód: akta kontroli, str. 594-598)

Ustalone nieprawidłowości

W ocenie NIK, zwłoka *Urzędu* z ogłoszeniem pierwszego z konkursów, jego rozstrzygnieciem, a następnie z podpisaniem umów z jego zwycięzcami, było działaniem nierzetelnym i negatywnie wpłynęło na skuteczność realizacji zadań, o dofinansowanie których ubiegali się wnioskodawcy. Ponado, działanie takie obniża poziom zaufania do organów państwa, a przez to osłabia możliwość efektywnego wykorzystania środków zarezerwowanych na ich realizację.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonej nieprawidłowości działalność *Urzędu* w badanym obszarze.

IV. Wnioski

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli[33], wnosi o podjęcie działań pozwalających na bezzwłoczne wdrażanie procedur umożliwiających przyznawanie i uruchamianie środków dotacji przeznaczonych na realizację zadań dotyczących mniejszości romskiej, tak aby możliwe było ich właściwe wykorzystanie w danym roku budżetowym.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK, kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Katowicach.

Obowiązek poinformowania NIK o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 20 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Katowice, dnia 23 stycznia 2015 r.

Kontroler Marian Dłucik Główny specjalista kontroli państwowej	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach
..... *podpis*	..... *podpis*

[33] Dz.U. z 2012 r., poz.82 ze zm., zwana dalej *ustawą o NIK*.